

ОГЛЯДОВА ЛЕКЦІЯ 3 НД «ПРОТИДІЯ НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ»

Лектор – КУЛИК КАТЕРИНА ДМИТРІВНА,

к.ю.н., асистент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

THE UNIVERSITY OF
MICHIGAN LIBRARY
SERIALS ACQUISITION
300 N ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106-1500
TEL 734 763 1000
FAX 734 763 1001
WWW.LIBRARY.MICHIGAN.EDU

НЕЛЕГАЛЬНА МІГРАЦІЯ

- **Нелегальна міграція** – є складовою частиною терміна «міграція», але має як притаманні їй загальні, так і власні властивості, що визначають її місце в загальних міграційних процесах.
- Термін “нелегальна міграція”, тотожний “незаконна міграція” (оскільки і Словник української мови, 1974 р. і Новий тлумачний словник української мови, 2001 р. визначають прикметник “нелегальний” як “заборонений законом, незаконний”).
- **Нелегальна міграція** - перетинання іноземцями або особами без громадянства державного кордону України та переміщення її територією з порушенням установленого порядку (Про затвердження Програми боротьби з нелегальною міграцією на 1999-2000 роки: Постанова КМУ від 27.02.1999 р. № 273).

-
- **нелегальні мігранти** - іноземці або особи без громадянства, які перебувають на території України з порушенням установленого порядку (Про затвердження Програми боротьби з нелегальною міграцією на 1999-2000 роки: Постанова КМУ від 27.02.1999 р. № 273).
  - **нелегальний мігрант** - іноземець або особа без громадянства, які перетнули державний кордон поза пунктами пропуску або в пунктах пропуску, але з уникненням прикордонного контролю і невідкладно не звернулися із заявою про надання статусу біженця чи отримання притулку в Україні, а також іноземець або особа без громадянства, які законно прибули в Україну, але після закінчення визначеного їм терміну перебування втратили підстави для подальшого перебування та ухиляються від виїзду з України (ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011 р. № 3773-VI).

ХАРАКТЕРНІ РИСИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ

- ▶ головною рисою є наявність посередників (або посередника), які за плату організовує і координує нелегальний шлях перетину кордону. Інколи (не так часто) нелегальне перетинання відбувається самостійно;
- ▶ мігрант може повністю уникнути контактів з владою під час перетинання кордону, надати фальшиві чи справжні документи чи повідомити неправдиві відомості про свої наміри. Існує окрема категорія так званих «напівлегальних мігрантів», які прибувають у країну легально (наприклад, за туристичною путівкою), а вже там залишаються на нелегальному положенні;
- ▶ переміщення людей відбувається цілком добровільно;
- ▶ прибуток отримується з тих коштів, які нелегальний мігрант сплачує посереднику. Якщо на цьому етапі виникають боргові відносини, то боргова кабала тягне за собою (і часто перетворюється на рабське) експлуатаційне використання праці, використання тіла нелегального мігранта;
- ▶ контрабанді людей не завжди притаманний прямий взаємозв'язок з іншими формами організованої злочинності як, наприклад, у торгівлі людьми це взаємопов'язані речі.

КЛАСИФІКАЦІЯ НЕЛЕГАЛЬНИХ МІГРАНТІВ

ІНОЗЕМЦІ, ЯКІ В'ЇЗДЖАЮТЬ ДО КРАЇНИ НЕЗАКОННО, ТЄМНО ПЕРЕТИНАЮЧИ КОРДОНИ. САМЕ ЦЮ КАТЕГОРІЮ ПРИЙНЯТО НАЗИВАТИ НЕЛЕГАЛЬНИМИ МІГРАНТАМИ.

ОСОБИ, ЯКІ ХОЧА Й ПРИБУВАЮТЬ НА ЗАКОННИХ ПІДСТАВАХ, НАПРИКЛАД, ЗА ТУРИСТИЧНОЮ ВІЗОЮ, ОДНАК ЗАЛИШАЮТЬСЯ У КРАЇНІ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ЇЇ ЧИННОСТІ. ДО НИХ ДОЦІЛЬНІШЕ ЗАСТОСОВУВАТИ ТЕРМІН МІГРАНТИ З НЕУРЕГУЛЬОВАНИМ СТАТУСОМ (IRREGULAR MIGRANTS).

МІГРАНТИ, ЯКІ В'ЇХАЛИ ТА ПРОЖИВАЮТЬ У ЗАРУБІЖНІЙ ДЕРЖАВІ ЦІЛКОМ ЗАКОННО, ПРОТЕ ЗАЙМАЮТЬСЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ ЗА 2020 рік

- ▶ Протягом 2020 року на території держави працівниками ДМС виявлено **4 197** нелегальних мігрантів (2019 р. – **12 864**), що на 67,4% менше ніж за аналогічний період минулого року, з яких 364 особи або 8,7% (2019 р. – 1 588 або 12,3%) – в'їхали в Україну незаконно (без документів, що посвідчують особу, або поза пунктами пропуску).
- ▶ **За регіонами перебування** найбільше нелегальних мігрантів виявлено в Одеській – 805 або 19,2% від загальної кількості виявлених (2019 р. – 2 152, зменшення на 62,6%), Харківській – 369 або 8,8 % (2019 р. – 1 519, зменшення на 75,7%), Дніпропетровській – 274 або 6,5 % (2019 р. – 731, зменшення на 62,5%), Запорізькій – 179 або 4,3% (2019 р. – 461, зменшення на 61,2%), Львівській – 178 або 4,2% (2019 р. – 382, зменшення на 53,4%), Полтавській – 138 або 3,3% (2019 р. – 481, зменшення на 71,3%), Вінницькій – 133 або 3,2% (2019 р. – 384, зменшення на 65,4%) областях та ЦМУ ДМС у м. Києві та Київській області – 996 або 23,7% (2019 р. – 2 747, зменшення на 63,7%) інші –26,8%.

- ▶ **За країнами походження переважна більшість нелегальних мігрантів є** вихідцями з Азербайджану – 723 особа або 17,2% від загалу (2019 р. – 2 667 зменшення на 72,9%), Росії – 666 або 15,9% (2019 р. – 1 969, зменшення на 66,2%), Узбекистану – 425 або 10,1% (2019 р. – 1 219, зменшення на 65,1%), Молдови – 321 або 7,6 % (2019 р. – 9229, зменшення на 65,4%), Грузії – 310 або 7,4% (2019 р. – 909, зменшення на 65,9%), Вірменії – 264 або 6,3% (2019 р. – 1 107, зменшення на 76,2%), Таджикистану – 159 або 3,8% (2019 р. – 385, зменшення на 58,7%) та Туреччини – 149 або 3,6% (2019 р. – 292, зменшення на 49%), інші – 28,1%.
- ▶ **Відносно нелегальних мігрантів прийнято 4 166 рішень** (2019 р. – 12 955, зменшення на 67,8%), зокрема: 114 4 – про добровільне повернення (2019 р. – 18 зменшення на 77,8 %), з них виконано 3 (2019 р. – 16); 3 954 – про примусове повернення (2019 р. – 12 338, зменшення на 68%), з яких виконано 3 389 або 85,7% (2019 р. – 9 254, зменшення на 63,7); 208 – про примусове видворення (2019 р. – 599 зменшення на 65,3%), з яких виконано 166 або 79,8% (2019 р. – 477 зменшення на 65,2%). Крім того, прийнято 4 080 рішень про заборону в'їзду в Україну (2019 р. – 3 671 зростання на 11,1%).

Основними факторами, які впливали на рівень нелегальної міграції у 2020 році слід вважати

- ▶ стрімке поширення у світі COVID-19;
- ▶ триваючі конфлікти в регіонах походження нелегальних мігрантів (Близький та Середній Схід, Південна, Західна Азія та Північна Африка) та офіційна позиція окремих держав щодо не перешкоджання руху мігрантів до ЄС (перш за все Туреччина);
- ▶ значну кількість іноземних діаспор в Україні, у тому числі студентів;
- ▶ можливість використання нелегальними мігрантами процедури набуття статусу біженця для тимчасової легалізації на території України;
- ▶ транскордонний характер організації каналів переправлення мігрантів та високий рівень безробіття мешканців прикордоння, що сприяє втягуванню їх у зазначену протиправну діяльність.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

- ▶ такий вид регулювання є прийнятним тільки для вольових суспільних відносин у сфері міграції, учасники яких спроможні свідомо обирати і реалізовувати певні варіанти власної поведінки;
- ▶ специфіка цього виду регулювання не дає змогу застосовувати його до тих сторін міграційного буття, що не піддається зовнішньому контролю, тобто право не здатне спеціально визначати думки людини, її внутрішню позицію з міграційних питань;
- ▶ оскільки регулювання базується здебільшого на нормативній основі, воно є найбільш ефективним для досить сталих, повторювальних, типових суспільних відносин у сфері міграції, ознаки яких у загальному вигляді можуть бути зафіксовані у правових приписах;
- ▶ має застосовуватися лише до тих соціальних відносин у сфері міграції, що мають певну суспільну значущість і не можуть без цього нормально розвиватися і функціонувати та інші.

УНІВЕРСАЛЬНИХ МІЖНАРОДНИХ НОРМ З ПРОБЛЕМИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ

- ▶ **УНІВЕРСАЛЬНІ НОРМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ЗАГАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ**, ЯКІ ОПОСЕРЕДКОВАНО СТОСУЮТЬСЯ МІГРАЦІЇ ТА НЕЛЕГАЛЬНОЇ ЗОКРЕМА. НАЙЧАСТІШЕ ЦЕ – МІЖНАРОДНІ НОРМИ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА МАЮТЬ УНІВЕРСАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР. ТАК, НАПРИКЛАД, ПРАВО НА СІМЕЙНЕ ЖИТТЯ НАДАНЕ КОЖНОМУ, ПРОТЕ ЦЕ ПРАВО МАЄ ОСОБЛИВЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МІГРАНТІВ. ЦЕ Ж МОЖНА СКАЗАТИ І СТОСОВНО НОРМ, ЯКІ ЗАБОРОНЯЮТЬ НЕЛЮДСЬКЕ ПОВОДЖЕННЯ АБО ДИСКРИМІНАЦІЮ;
- ▶ **УНІВЕРСАЛЬНІ НОРМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА СПЕЦІАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ**, ЯКІ БЕЗПОСЕРЕДНЬО СТОСУЮТЬСЯ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ. ДО ЦІЄЇ КАТЕГОРІЇ СЛІД ВІДНЕСТИ: – МІЖНАРОДНІ НОРМИ СТОСОВНО БОРОТЬБИ З ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЮ ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ, ЯКА ПЕРЕТВОРИЛА ПЕРЕПРАВЛЕННЯ НЕЛЕГАЛЬНИХ МІГРАНТІВ НА ОДИН ІЗ НАЙСТАБІЛЬНІШИХ ВИДІВ ТІНЬОВОГО «БІЗНЕСУ»; МІЖНАРОДНІ НОРМИ СТОСОВНО ПРОТИДІЇ (ЗАПОБІЖНІ, ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ) НЕЛЕГАЛЬНОМУ ПЕРЕТИНАННЮ КОРДОНУ.

БАЗИСНІ НАПРЯМАМИ МІЖНАРОДНИХ НОРМ ЩОДО МІГРАЦІЇ

**ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ – НЕЛЕГАЛЬНОГО
МІГРАНТА (ЦЕЙ НАПРЯМ ОСТАННІМ ЧАСОМ
НАБУВАЄ ВСЕ БІЛЬШ ДЕТАЛЬНОЇ РОЗРОБКИ
ЯК У НОРМОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВ,
ТАК І В ДОКТРИНІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА);**

**БОРОТЬБА З ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЮ
ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ У СФЕРІ
НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ;**

**ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННОМУ ПЕРЕТИНАННЮ
КОРДОНІВ.**

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

- ▶ **Загальна декларація прав людини (1948):** ст. 1: «Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах»; ст. 2: «Кожна людина мусить мати всі права і свободи ... незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, переконань, походження, майнового, станового або іншого становища»; ст. 6: «Кожна людина має право на визнання її правосуб'єктності»; ст. 9: «Ніхто не може зазнати ... вигнання»; ст. 13: «Кожна людина має право вільно пересуватися і обирати собі місце проживання у межах кожної держави. Кожна людина має право покинути будь-яку країну, включаючи власну і повернутися до неї»; ст.14: «Кожна людина має право шукати притулок від переслідувань в інших країнах і користуватися ним»;
- ▶ **Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966)** також закріплює, що права, проголошені у ньому, здійснюються без будь-якої дискримінації;
- ▶ **Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (1966):** ст. 8: «Нікого не можуть тримати у підневільному стані, нікого не можуть приневолити до примусової чи обов'язкової праці»; ст.12: «Ніхто не може бути позбавлений права на в'їзд у свою країну».

ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННІЙ МІГРАЦІЇ ПОСІДАЄ КЛЮЧОВЕ МІСЦЕ СЕРЕД НАПРЯМІВ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕРЖАВ

- **УПРАВЛІННЯ ЛЕГАЛЬНОЮ МІГРАЦІЄЮ БЕЗ ПРОТИДІЇ НЕЛЕГАЛЬНІЙ НЕ МОЖЕ БУТИ ЕФЕКТИВНИМ;**
- **ДЕШЕВА ПРАЦЯ НЕЗАКОННИХ МІГРАНТІВ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ПАДІННЯ ЗАГАЛЬНОГО РІВНЯ ЗАРПЛАТ, ПОГІРШЕННЯ УМОВ ПРАЦІ, НЕЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ПРАЦЕДАВЦІВ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА, ЩО СУПЕРЕЧИТЬ ІНТЕРЕСАМ СУСПІЛЬСТВА;**
- **НЕЛЕГАЛЬНА МІГРАЦІЯ ПОВ'ЯЗАНА З НАДЕКСПЛУАТАЦІЄЮ, ПОРУШЕННЯМ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ, ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ, ЧАСТО ВОНА КОНТРОЛЮЄТЬСЯ ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ, ЩО ПОГІРШУЄ КРИМІНОГЕННУ СИТУАЦІЮ, НЕ МОЖЕ НЕ СТАНОВИТИ ЗАГРОЗУ НАЦІОНАЛЬНІЙ ТА СУСПІЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ.**

ПРОГРАМИ БОРОТЬБИ З НЕЛЕГАЛЬНОЮ МІГРАЦІЄЮ

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ:

- виявлення та перекриття найбільш небезпечних каналів нелегальної міграції в Україну шляхом удосконалення візової політики та посилення охорони державного кордону;
- виявлення та викриття на території України злочинних угруповань, які займаються організацією переправлення нелегальних мігрантів, виготовленням і забезпеченням їх підробленими документами;
- створення дійового механізму видворення нелегальних мігрантів у місця їх постійного проживання або до країн, з яких вони прибули.

Напрями протидії нелегальній міграції в Україні (К. Гусаров)

- 1) ЗМІЦНЕННЯ КОРДОНІВ, В ТОМУ ЧИСЛІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, А ТАКОЖ ПРОВЕДЕННЯ ВІДПОВІДНОЇ ВІЗОВОЇ ПОЛІТИКИ;
- 2) ЗАХОДИ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ САНКЦІЙ ПРОТИ ОРГАНІЗАТОРІВ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ;
- 3) ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ПЕРЕБУВАННЯМ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН, А САМЕ КОНТРОЛЬ ЗА РИНКОМ ПРАЦІ, БІЛЬШ СУВОРА ПЕРЕВІРКА ШЛЮБІВ НА ПРЕДМЕТ ЇХ ФІКТИВНОСТІ ТОЩО;
- 4) МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННІЙ МІГРАЦІЇ, А САМЕ ДОГОВОРИ ЩОДО СПІЛЬНОЇ ОХОРОНИ КОРДОНІВ;
- 5) ПОСИЛЕННЯ ПРОЦЕДУР ДЕПОРТАЦІЇ НЕЛЕГАЛЬНИХ ІММІГРАНТІВ. ПРОЦЕС ДЕПОРТАЦІЇ Є ОДНИМ ІЗ ГОЛОВНИХ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ НА НЕЛЕГАЛЬНИХ МІГРАНТІВ.

ЗАПОБІГАННЯ НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

ДО
ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНИХ
ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ
НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ В
УКРАЇНІ НАЛЕЖАТЬ:

- СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ
- ПРАВОВІ
- ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ
- МЕДИЧНІ
- ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ
- СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ
- ТЕХНІЧНІ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ

- РЕАЛЬНЕ ПІДВИЩЕННЯ ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ;
- СТАБІЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ;
- ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ;
- СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ І ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ПОДОЛАННЯ БЕЗРОБІТТЯ;
- ВІДНОВЛЕННЯ РОЛІ СІМ'Ї ЯК ОСНОВИ СУСПІЛЬСТВА;
- ВИКОРІНЕННЯ ТАКИХ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ ЯК ЖЕБРАЦТВО, ПРОСТИТУЦІЯ, ДИТЯЧА БЕЗДОГЛЯДНІСТЬ І БЕЗПРИТУЛЬНІСТЬ;
- СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ МОЛОДЦЮ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ, РОЗІНТОК ЇЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ТА ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ;
- ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ ТОЩО.

Правові та організаційно-управлінські заходи запобігання

ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ;

УНИКНЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, НАСАМПЕРЕД СТОСОВНО ПОЄДНАННЯ КОНТРОЛЬНО-ДОЗВІЛЬНИХ ТА ГОСПОДАРСЬКИХ ФУНКЦІЙ У СФЕРІ МІГРАЦІЙНИХ ВІДНОСИН ТОЩО.

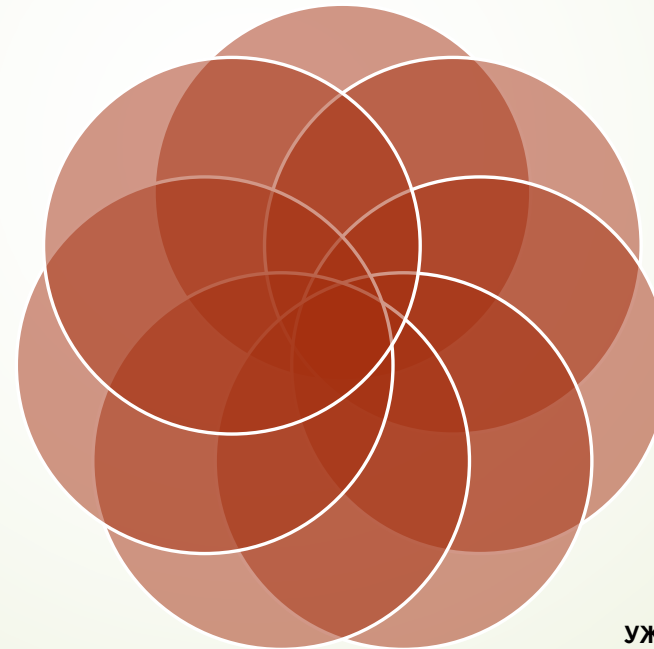
РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН;

ЕФЕКТИВНА ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ;

УРАХУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ СВІТОВОГО ЗАКОНОДАВТСТВА У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНОГО ЗАПОБІГАННЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ВІДПОВІДНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ;

ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ ВІЗОВОГО РЕЖИМУ З РОЗВИНЕНИМИ КРАЇНАМИ СВІТУ;

УЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЩОДО НАЛАГОДЖЕННЯ ДВОСТОРОННЬОГО ТА БАГАТОСТОРОННЬОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ІНОЗЕМНИМИ ПРОВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ В ЧАСТИНІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ;

ІДЕОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ПОЗИЦІЇ, ОРІЄНТОВАНОЇ НА ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКІ ЦІННОСТІ;

ФОРМУВАННЯ СВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН І ПОСИЛЕННЯ ЇХ ПРАВОВОЇ МОТИВАЦІЇ ШЛЯХОМ ВИХОВАННЯ У ГРОМАДЯН ВИСОКИХ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ;

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ НАСЕЛЕННЯ;

ВИРОБЛЕННЯ СТІЙКОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ УСТАНОВКИ ЩОДО ПРАВОМІРНОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ;

ФОРМУВАННЯ В ДЕРЖАВІ, ОКРЕМИХ РЕГІОНАХ І МІСЦЕВОСТЯХ АТМОСФЕРИ ГРОМАДСЬКОГО СПОКОЮ, ВПЕВНЕНОСТІ У ВЛАСНІЙ БЕЗПЕЦІ, ТАК І ГОТОВНОСТІ ДО ВЗАЄМОДОПОМОГИ, ВЗАЄМОПІДТРИМКИ У ТЯЖКИХ ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЯХ, ДОВІРИ ДО ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТОЩО.

ІНШІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ

**ПРОФІЛАКТИКА ПОШИРЕННЯ ХВОРОБ, ЯКІ СТАНОВЛЯТЬ СОБОЮ НЕБЕЗПЕКУ ДЛЯ ОТОЧУЮЧИХ;
ЛІКУВАННЯ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ ХВОРИХ;**

**ПОШИРЕННЯ ЗНАНЬ ПРО МІГРАЦІЮ, НЕЛЕГАЛЬНУ МІГРАЦІЮ, ЇЇ СОЦІАЛЬНУ ЦІНУ, СПОСОБИ ТА
ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ;**

**ПІДВИЩЕННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ, УПОВНОВАЖЕНИХ ЗДІЙСНЮВАТИ
ПРОФІЛАКТИКУ ПРАВОПОРУШЕНЬ;**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОЄЧАСНОГО ВИЯВЛЕННЯ НЕБЛАГОПОЛУЧНИХ СІМЕЙ, ЇХ ОБЛІК ТА СИСТЕМАТИЧНА
ПЕРЕВІРКА УМОВ УТРИМАННЯ ТА ВИХОВАННЯ І НИХ НЕПОВНОЛІТНІХ, НАДАННЯ ТАКИМ РОДИНАМ
АДРЕСНОЇ ДОПОМОГИ;**

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБ У СПРАВАХ НЕПОВНОЛІТНІХ ТОЩО.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 р. № 482-р.
- Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI.
- Про затвердження Програми боротьби з нелегальною міграцією на 1999-2000 роки: Постанова КМУ від 27.02.1999 р. № 273
- Міграційний профіль України за 2020 рік. Державна міграційна служба України. 2021. 138 с. URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/mig_profil/migprofil_2020.pdf
- Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія. Київ : НІСД, 2018. 472 с.
- Грищенко Н. І. Нелегальна міграція як виклик Європейській інтеграції. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/43925/3/%D0%93%D1%80%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf
- Бондаренко Н. В. Нелегальна міграція: детермінанти та заходи запобігання в Україні. Південноукраїнський правничий часопис. 2017. № 3. С. 20-23.
- Ярошенко О. Протидія нелегальній міграції: актуальні аспекти. Jurnalul juridic național: teorie și practică. 2019. С. 56-58.
- Гусаров К.О. Світовий досвід боротьби з нелегальною міграцією URL: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/images/eu/migration_policy_ukr.pdf.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

